Brahma-vaivarta-mahāpurāṇa – LXXXII

Tălmăcire din sanśkrită de
Vlad Şovărel

București
12 iulie 2026

अथ द्वयशीतितमोऽध्यायः

(Capitolul LXXXII)

नन्द उवाच
श्रुतं सर्वं महाभाग दुःस्वप्नं कथय प्रभो।
उवाच तं वै भगवाञ्छ्रूयतामिति तद्वचः॥१॥

Nanda a spus:

1. — Sfinte Domn! Totul a fost ascultat,
Povestește[-mi acum] despre visul rău!
Venerabilul [ascultând] vorba acestuia,
I-a spus: „să fie auzit!”

श्रीभगवानुवाच
स्वप्ने हसति यो हर्षाद्विवाहं यदि पश्यति।
नर्तनं गीतमिष्टं च विपत्तिस्तस्य निश्चितम्॥२॥

Venerabilul Domn a spus:

2. — În vis, cel care râde de bucurie
Dacă vede ceea ce este plăcut
Precum o nuntă, dans ori cântec –
A acestuia este nenorocirea fără de îndoială.

दन्ता यस्य विपीड्यन्ते विचरन्तं च पश्यति।
धनहानिर्भवेत्तस्य पीडा चाऽपि शरीरजा॥३॥

3. Dinții aceluia sunt foarte dureroși
Ori vede că se mișcă –
A acestuia este pierderea averii
Și, de asemenea, suferință apărută din corp.

अभ्यङ्गितस्तु तैलेन यो गच्छेद्दक्षिणां दिशम्।
खरोष्ट्रमहिषारूढो मृत्युस्तस्य न संशयः॥४॥

4. Cel care este uns cu ulei
Ori care ar merge în direcția sudică urcat pe
Un măgar (*khara*), o cămilă (*uṣṭra*) ori pe un bivol (*mahiṣa*) –
A acestuia este moartea, neîndoielnic.

स्वप्ने कर्णे जपापुष्पमशोकं करवीरकम्।
विपत्तिस्तस्य तैलं च लवणं यदि पश्यति॥५॥

5. Dacă vede în vis [ca având] la/în ureche
Floare de hibiscus (*japā*), *aśoka*, oleandru (*karavīraka*)
Sau [vede] ulei (*taila*) ori sare (*lavaṇa*) –
A acestuia este nenorocirea.

नग्नां कृष्णां छिन्ननासां शूद्रस्य विधवां तथा।
कपर्दकं तालफलं दृष्ट्वा शोकमवाप्नुयात्॥ ६॥

6. Văzând văduva unui *śūdra*,
Dezbrăcată, neagră și, de asemenea, cu nasul tăiat,
Ori o monedă-scoică (*kapardaka*) sau un fruct de palmier (*tāla*) –
Tristețe (*śoka*) este dobândită.

स्वप्ने रुष्टं ब्राह्मणं च ब्राह्मणीं कोपसंयुताम्।
विपत्तिश्च भवेत्तस्य लक्ष्मीर्याति गृहाद्ध्रुवम्॥ ७॥

7. În vis un *brāhmaṇa* mânios
Și o *brāhmaṇī* plină de furie –
A acestuia este nenorocirea,
Iar Lakṣmī pleacă cu siguranță din casa [sa].

वनपुष्पं रक्तपुष्पं पलाशं च सुपुष्पितम्।
कार्पासं शुक्लवस्त्रं च दृष्ट्वा दुःखमवाप्नुयात्॥ ८॥

8. Văzând bine înflorite floare sălbatică (*vana-puṣpa*),
Floare roșie (*rakta-puṣpa*), *palāśa*,
Bumbac (*kārpāsa*) ori haină albă –
Suferință (*duḥkha*) este dobândită.

गायन्तीं च हसन्तीं च कृष्णाम्बरधरां स्त्रियम्।
दृष्ट्वा कृष्णां च विधवां नरो मृत्युमवाप्नुयात्॥ ९॥

9. Văzând o femeie care cântă și râde,
Îmbrăcată în haine negre,
Ori o văduvă neagră –
Bărbatul ajunge la moarte.

देवता यत्र नृत्यन्ति गायन्ति च हसन्ति च।
आस्फोटयन्ति धावन्ति तस्य देहो मरिष्यति॥ १०॥

10. Acolo unde zeitățile dansează,
Cântă, râd,
Bat din palme și aleargă –
Trupul aceluia va muri.

वान्तं मूत्रं पुरीषं च वैद्यं रौप्यं सुवर्णकम्।
प्रत्यक्षमथवा स्वप्ने जीवितं दशमावधि॥ ११॥

11. Văzute explicit (*pratyakṣa*) în vis:
Vărsătura (*vānta*), urina (*mūtra*), excrementele (*purīṣa*),
Un medic (*vaidya*), argint (*raupya*) ori aur (*suvarṇaka*) –
Viața [acestuia] este până-ntr-a zecea zi.

कृष्णाम्बरधरां नारीं कृष्णमाल्यानुलेपनाम्।
उपगूहति यः स्वप्ने तस्य मृत्युर्भविष्यति॥ १२॥

12. Cel care îmbrățișează în vis
O femeie îmbrăcată cu haine negre,
Având ghirlandă și unguent negre –
Moartea aceluia va veni.

मृतवत्सं च मुण्डं च मृगस्य च नरस्य च।
यः प्राप्नोत्यस्थिमालां च विपत्तिस्तस्य निश्चितम्॥ १३॥

13. Cel care [vede] un făt (*vatsa*) mort ori un cap ras (*muṇḍa*),
Al unui animal ori al unui om,
Sau dobândește un șirag de oase (*aśthi-mālā*) –
Nenorocirea aceștuia este fără de tăgadă.

रथं खरोष्ट्रसंयुक्तमेकाकी योऽधिरोहयेत्।
तत्रस्थोऽपि च जागर्ति मृत्युरेव न संशयः॥ १४॥

14. Cel care s-ar urca singur
Într-un car tras de măgar ori de cămilă,
Dacă se trezește stând acolo,
Moartea (*mṛtyu*) [survine], fără nici o îndoială.

अभ्यङ्गितस्तु हविषा क्षीरेण मधुनाऽपि च।
तक्रेणाऽपि गुडेनैव पीडा तस्य विनिश्चितम्॥ १५॥

15. Cel uns cu unt clarificat (*haviṣ*),
Cu lapte (*kṣīra*) ori cu miere (*madhu*),
Cu zer (*takra*) sau cu melasă (*guḍa*) –
Suferința (*pīḍā*) aceluia este fără de tăgadă.

रक्ताम्बरधरां नारीं रक्तमाल्यानुलेपनाम्।
उपगूहति यः स्वप्ने तस्य व्याधिर्विनिश्चितम्॥ १६॥

16. Cel care îmbrățișează în vis
O femeie îmbrăcată cu haine roșii,
Având ghirlandă și unguent roșii –
Boala aceluia este fără de tăgadă.

पतितान्नखकेशांश्च निर्वाणाङ्गारमेव च।
भस्मपूर्णां चितां दृष्ट्वा लभते मृत्युमेव च॥ १७॥

17. Văzând unghii (*nakha*) și păr (*keśa*) căzute,
Cărbuni (*aṅgāra*) stinși
Ori un rug funerar (*citā*) plin de cenușă –
Desigur, moarte (*mṛtyu*) dobândește.

श्मशानं शुष्ककाष्ठं च तृणानि [१]लोहमेव च।
शमीं च किंचित्कृष्णाश्वं दृष्ट्वा दुःखं लभेद्ध्रुवम्॥ १८॥

18. Văzând un crematoriu (*śmaśāna*), lemne (*kāṣṭha*) uscate,
Ierburi (*tṛṇa*), metal/fier (*loha*),
Arborele *śamī*[1] ori un cal negru (*kṛṣṇa-aśva*) –
Cu certitudine dobândește suferință (*duḥkha*).

पादुकां फलकं रक्तं पुष्पमाल्यं भयानकम्।
माषां मसूरं मुद्गं वा दृष्ट्वा सद्यो व्रणं लभेत्॥ १९॥

19. Văzând o sanda (*pādukā*), o scândură (*phalaka*),
O ghirlandă de flori roșii (*puṣpa-mālya*), tigru (*bhayānaka*),
Linte neagră (*māṣa*), linte roșie (*masūra*) ori fasole mung (*mudga*) –
Dobândește imediat o rană (*vraṇa*).

कटकं सरठं[२] काकं भल्लूकं वानरं गवम्।
पूयं गात्रमलं स्वप्ने केवलं व्याधिकारणम्॥ २०॥

20. Brățară (*kaṭaka*), cameleon (*saraṭha*), cioară (*kāka*),
Urs/câine (*bhallūka*), maimuță (*vānara*), bovină (*gava*),
Puroi/supurație (*pūya*), murdăria trupului/membrelor (*gātra-mala*) –
În vis [vederea acestora sunt] cauza bolilor (*vyādhi*).

भग्नभाण्डं क्षतं शूद्रं गलत्कुष्ठं च रोगिणम्।
रक्ताम्बरं च जटिलं [३]सूकरं महिषं खरम्[४] ॥ २१॥

21. Un vas ŝpart, un *śūdra* rănit,
Un lepros în ŝtadiu avansat, un bolnav,
Cineva îmbrăcat în roșu, un ascet/leu/țap (*jaṭila*),
Un porc (*sūkara*), un bivol (*mahiṣa*), un măgar/ŝtârc (*khara*),

अन्धकारं महाघोरं [५]मृतजीवं भयङ्करम्[६]।
दृष्ट्वा स्वप्ने योनिलिङ्गं विपत्तिं लभते ध्रुवम्॥ २२॥

22. Întuneric (*andhakāra*), ceva foarte înŝpăimântător (*mahāghora*),
O ființă moartă (*mṛta-jīva*), ceva înfricoșător (*bhayaṅkara*),
Organele genitale feminine și masculine (*yoni-liṅga*) văzând în vis,
Dobândește cu certitudine nenorocire/moarte.[2]

कुवेषरूपं म्लेच्छं च यमदूतं भयंकरम्।
पाशहस्तं पाशशस्त्रं दृष्टवा मृत्युं लभेन्नरः॥ २३॥

23. Văzând [în vis pe] înfricoșătorul mesager al lui Yama,
Barbar (*mlecchа*) și cu o înfățișare hidoasă,
Cu un laț în mână (*pāśa-haŝta*), lațul ca armă (*pāśa-śaŝtra*) –
Omul dobândește moartea (*mṛtyu*).

[१]लौहम्॥ [२]सरटम्॥ [३]शू०॥ [४]तथा॥ [५]मृतम्॥ [६]भयानकम्॥

1 *Śamī*: *Prosopis cineraria* (L.) Druce sau *Senegalia polyacantha* (Willd.) Seigler & Ebinger.
2 Cf. *Sāmudrika-śāstra* II.2.20 & 22.

ब्राह्मणो ब्राह्मणी बाला बालको वा सुतः सुता।
विलापं कुरुते कोपाद्दृष्ट्वादुःखमवाप्नुयात्॥२४॥

24. Văzând un *brāhmaṇa* sau o *brāhmaṇī*
Un băieţel sau o fetiţă, un fiu sau o fiică
Care se lamentează din mânie (*vilāpa*) –
Ar dobândi suferinţă (*duḥkha*).

कृष्णं पुष्पं च तन्माल्यं सस्यं शस्त्रास्त्रधारिणम्।
म्लेच्छां च विकृताकारां दृष्ट्वा मृत्युं लभेद्ध्रुवम्॥२५॥

25. Văzând o floare neagră ori ghirlanda aceştei,
Grâne (*sasya*), un purtător de arme de lovire şi aruncare (*śastrāstra*),
Ori o femeie barbară (*mlecchā*) cu o înfăţişare hidoasă –
Cu certitudine dobândeşte moartea (*mṛtyu*).

त्यक्तप्राणं मृतं दृष्ट्वा मृत्युं च लभते ध्रुवम्।
मत्स्यादि धारयेद्यो हि तद्भातुर्मरणं ध्रुवम्॥२६॥

26. Văzând un mort lipsit de suflare (*prāṇa*),
Cu certitudine dobândeşte moartea (*mṛtyu*),
Iar cel care ţine peşte (*matsya*) etc.,
Cu certitudine moartea (*maraṇa*) este a fratelui acestuia.

वाद्यं[१] च नर्तनं गीतं गायनं रक्तवाससम्।
मृदङ्गं वाद्यमानं[२] तं दृष्ट्वा दुःखं लभेद्ध्रुवम्॥२७॥

27. Văzând un cântăreţ (*gāyana*) cu haine roşii
Ce cântă la tobă (*mṛdaṅga*),
Muzică/vorbire (*vādya/vārttā*)[1], dansare (*nartana*), cântare (*gīta*) –
Cu certitudine dobândeşte suferinţă (*duḥkha*).

छिन्नं वाऽपि कबन्धं वा विकृतं मुक्तकेशिनम्।
क्षिप्रं नृत्यं च कुर्वन्तं दृष्ट्वा मृत्युं लभेन्नरः॥२८॥

28. Văzând un [om] tăiat (*chinna*), ori chiar un trunchi fără cap (*kabandha*),
Ori un diform (*vikṛta*), ori cu părul despletit (*muktakeśin*),
Executând un dans (*nṛtya*) rapid –
Omul dobândeşte moartea (*mṛtyu*).

मृतो वाऽपि मृता वाऽपि कृष्णा म्लेच्छा भयानका।
उपगूहति यं स्वप्ने तस्य मृत्युर्विनिश्चितम्॥२९॥

29. Cel care în vis (*svapna*) este îmbrăţişat
De un mort (*mṛta*) sau de o moartă (*mṛtā*),
Sau de o femeie barbară (*mlecchā*) neagră şi înfricoşătoare –
Cu certitudine moartea (*mṛtyu*) este a acestuia.

[१]वार्त्ताम्॥ [२]विदायम्॥

1 Var.: „instrument muzical (*vādya*)".

येषां दन्ताश्च भग्नाश्च केशाश्चाऽपि पतन्ति हि।
धनहानिर्भवेत्तस्य पीडा वा तच्छरीरजा॥३०॥

30. Dinții (*danta*) acelora care sunt șparți,
Ori ale căror fire de păr (*keśa*) cad –
Pierderea averii (*dhana*) survine pentru acesta,
Ori o suferință (*pīḍā*) apărută în corpul (*śarīra*) acestuia.

उपद्रवन्ति यं स्वप्ने शृङ्गिणो दंष्ट्रिणोऽपि वा।
बालका मानवाश्चैव[२] तस्य राजकुलाद्भयम्॥३१॥

31. Cel care este atacat în vis (*svapna*)
De [ființe cu] coarne (*śṛṅgin*) ori cu dinți (*daṁṣṭrin*),
De copii (*bālaka*) ori de oameni (*mānava*)[1] –
Frica aceluia este din cauza familiei/curții regale (*rāja-kula*).

[२]छिन्नवृक्षं पतन्तं च शिलावृष्टिं तुषं क्षुरम्।
रक्ताङ्गारं भस्मवृष्टिं दृष्ट्वा दुःखमवाप्नुयात्॥३२॥

32. Văzând un arbore (*vṛkṣa*) tăiat căzând,
Ploaie de pietre/grindină (*śilā-vṛṣṭi*), pleavă (*tuṣa*), lamă ascuțită (*kṣura*),
Cărbune aprins (*raktāṅgāra*), ploaie de cenușă (*bhasma-vṛṣṭi*) –
Dobândește suferință (*duḥkha*).

गृहं पतन्तं शैलं वा धूमकेतुं भयानकम्।
भग्नस्कन्धं तरोर्वाऽपि दृष्ट्वा दुःखमवाप्नुयात्॥३३॥

33. Văzând o casă (*gṛha*) căzând ori o știncă/munte (*śaila*),
O cometă (*dhūmaketu*) înfricoșătoare
Sau trunchiul rupt al unui arbore (*taru*) –
Dobândește suferință (*duḥkha*).

[३]रथगेहशैलवृक्षगोहस्तितुरगाम्बरात्।
भूमौ पतति यः स्वप्ने विपत्तिस्तस्य निश्चितम्॥३४॥

34. Cel care în vis cade pe pământ (*bhūmi*)
Din car (*ratha*), casă (*geha*), de pe munte/știncă (*śaila*), arbore (*vṛkṣa*),
Vacă/taur (*go*), elefant (*hasti*), cal (*turaga*), din cer (*ambara*) –
Nenoricirea/moartea (*vipatti*) este fără îndoială a acestuia.

उच्चैः पतन्ति गर्तेषु भस्माङ्गारयुतेषु[४] च।
क्षारकुण्डेषु चूर्णेषु मृत्युस्तेषां न संशयः॥३५॥

35. Cei care cad de sus în gropi (*garta*)
Pline cu cenușă (*bhasma*) și cărbuni (*aṅgāra*),
În groapi (*kuṇḍa*) cu leșie (*kṣāra*) sau var (*cūrṇa*) –
Neîndoielnic moartea (*mṛtyu*) este a acestora.

[१]वाणकामा नराश्चैव॥ [२]छिन्नम्॥ [३]रथगेहवृक्षशैल०॥ [४]०चितेषु॥

1 Var. n. १: „De către cei mânați de dorințe (*vāṇa-kāma*) ori de bărbați (*nara*)".

बलाद्गृह्णाति दुष्टश्चच्छत्रं च यस्य मस्तकात्।
पितुर्नाशो भवेत्तस्य गुरोर्वाऽपि नृपस्य वा[1] ॥ ३६ ॥

36. Cel rău (*duṣṭa*) apucă/ia cu forța
Umbrela (*ćhatra*) acestuia de pe cap –
Moartea tatălui (*pitṛ*) acestuia are loc,
Ori a maestrului (*guru*) sau a regelui (*nṛpa*).

[2]सुरभिर्यस्य गेहाच्च याति त्रस्ता सवत्सिका।
प्रयाति पापिनस्तस्य लक्ष्मीरपि वसुंधरा॥ ३७ ॥

37. Cel a cărui vacă (*surabhi*) înfricoșată
Pleacă din casă împreună cu vițelul [acesteia] –
Prosperitatea (*lakṣmī*) acestui păcătos se duce,
De asemenea și pământul/domnia (*vasuṁdharā*).

पाशेन कृत्वा बद्धं च यं गृहीत्वा प्रयान्ति च।
यमदूताश्च ये म्लेच्छास्तस्य मृत्युर्विनिश्चितम्॥ ३८ ॥

38. Cel pe care acei barbari (*mleccha*), mesagerii lui Yama,
Legându-l cu lațul (*pāśa*)
Îl apucă și pleacă –
Fără de nici o îndoială moartea (*mṛtyu*) este a acestuia.

गणको ब्राह्मणो वाऽपि ब्राह्मणी वा गुरुस्तथा।
परिरुष्टः शपति यं विपत्तिस्तस्य निश्चितम्॥ ३९ ॥

39. Cel pe care îl blestemă fiind furios
Un astrolog (*gaṇaka*), un *brāhmaṇa*,
O *brāhmaṇī* sau chiar maestrul (*guru*) –
Fără de îndoială nenoricirea/moartea (*vipatti*) este a acestuia.

विरोधिनश्च काकाश्च कुक्कुटा भल्लुकास्तथा।
पतन्त्यागत्य यद्गात्रे तस्य मृत्युर्न संशयः ॥ ४० ॥

40. Dușmani (*virodhin*) ori ciori (*kāka*),
Cocoși (*kukkuṭa*) ori urși (*bhalluka*)
Venind, cad pe trupul acestuia –
Moartea (*mṛtyu*) acestuia este fără îndoială.

महिषा[3] भल्लुका उष्ट्राः सूकरा[4] गर्दभास्तथा।
रुष्टा धावन्ति यं स्वप्ने स रोगी निश्चितं भवेत्॥ ४१ ॥

41. Bivoli (*mahiṣa*), urși (*bhalluka*), cămile (*uṣṭra*),
Porci (*sūkara/śūkara*) ori măgari (*gardabha*)
Furioși fiind, [de] aleargă către acela în vis (*svapna*) –
Acesta devine fără de îndoială bolnav.

[1]च॥ [2]सुरभी॥ [3]महिष०॥ [4]उष्ट्रा शूकरा॥

रक्तचन्दनकाष्ठानि घृताक्तानि जुहोति यः[१]।
[२]गायत्र्याश्च सहस्रेण तेन शान्तिर्विधीयते॥४२॥

42. Acela aduce ofrandă/jertfire lemne
De santal roșu (*rakta-candana*) unse cu ghee (*ghṛta*)
Împreună cu o mie de [rostiri ale lui] *Gāyatrī* –
Prin aceasta este împlinită pacificarea (*śānti*) [adversităților].

सहस्रधा जपेद्यो हि[३] भक्त्यैनं[४] मधुसूदनम्।
निष्पापो हि भवेत्सोऽपि दुःस्वप्नः सुस्वप्नो[५] भवेत्॥४३॥

43. Cel care repetă de o mie de ori cu devoțiune
Acest [nume] Madhusūdana[1] –
Cu adevărat devine fără de păcat (*niṣpāpa*),
Iar visul rău (*duḥsvapna*) devine vis bun (*susvapna*)[2].

अच्युतं केशवं विष्णुं हरिं सत्यं जनार्दनम्।
हंसं नारायणं चैव ह्येतन्नामाष्टकं शुभम्॥४४॥

44. Cel ne-mișcat (Acyuta), Părosul (Keśava), Atot-pătrunzătorul (Viṣṇu),
Roșcatul (Hari), Cel real (Satya), Cel ce tulbură/animă oamenii (Janārdana),
Spiritul/Lebăda (Haṁsa) și, de asemenea, Nārāyaṇa[3] –
Acest [grup] de opt nume este de bun augur (*śubha*).

शुचिः पूर्वमुखः प्राज्ञो दशकृत्वश्च[६] यो जपेत्।
निष्पापोऽपि[७] भवेत्सोऽपि दुःस्वप्नः [८]शुभवान्भवेत्॥४५॥

45. Acel înțelept, curat, cu fața spre răsărit,
Și care repetă de zece ori,
Cu adevărat devine fără de păcat (*niṣpāpa*),
Iar visul rău (*duḥsvapna*) devine de bun augur (*śubhavat*)[4].

विष्णुं नारायणं कृष्णं माधवं मधुसूदनम्।
हरिं नरहरिं रामं गोविन्दं दधिवामनम्॥४६॥

46. Atot-pătrunzătorul (Viṣṇu), Nārāyaṇa, Cel albastru-închis (Kṛṣṇa),
Descendent din Madhu (Mādhava), Ucigătorul lui Madhu (Madhusūdana),
Roșcatul (Hari), Om-leu (Narahari), Cel care bucură (Rāma),
Proteguitorul vacilor (Govinda), Piticul din iaurt (Dadhivāmana) –

---

[१]च यो जुहेत्॥ [२]गायत्र्या॥ [३]अहि॥ [४]भक्त्या माम्॥ [५]सुखवान्॥ [६]०कृत्वश्च॥ [७]हि॥ [८]सुस्वप्नः॥

1 Var. n. ४: „Al meu [nume] Madhusūdana".
2 Var. n. ५: „fericit (*sukhavat*)."
3 „Cel care este adăpostul tuturor ființelor este Nārāyaṇa"; „Se spune că apele sunt oamenii (*nārāḥ*), căci ele sunt urmașii lui Nara. Deoarece ele au fost odinioară locul său de sălășluire (*āyana*), de aceea el este numit Nārāyaṇa" (*Manusmṛti* 110); „Cel în care toate ființele își au originea, existența și destinația finală".
4 Var. n. ८: „vis bun (*susvapna*)".

भक्त्या चेमानि नामानि दश भद्राणि यो जपेत्।
शतकृत्वो[१] भक्तियुक्तो जस्त्वा नीरोगतां व्रजेत्॥४७॥

47. Acela trebuie să repete cu devoțiune (*bhakti*)
Aceste zece nume de bun augur (*bhadra*).
Cel plin de devoțiune (*bhakti-yukta*), repetând de o sută de ori,
Ajunge la starea fără de boală (*nīrogatā*).

लक्षधा हि जपेद्यो हि बन्धनान्मुच्यते ध्रुवम्।
जस्त्वा च दशलक्षं च महाबन्ध्या[२] प्रसूयते॥४८॥

48. Cel care repetă de o sută de mii de ori
Este cu certitudine izbăvit din legături (*bandhana*),
Iar repetând de zece ori o sută de mii de ori,
Chiar și o femeie pe deplin stearpă (*mahā-b/vandhyā*) zămislește.

हविष्याशी यतः शुद्धो दरिद्रो धनवान्भवेत्।
शतलक्षं च जस्त्वा च जीवन्मुक्तो भवेन्नरः।
शुद्धो नारायणक्षेत्रे सर्वसिद्धिं लभेन्नरः॥४९॥

49. Cel pur care mănâncă în acest fel cele pregătite pentru jertfire (*haviṣya*),
Sărac (*daridra*) [dacă ar fi], devine bogat,
Iar repetând de o sută ori o sută de mii de ori,
Omul devine eliberat în timpul vieții (*jīvanmukta*).
Omul care este pur
Dobândește toate desăvârșirile (*siddhi*) pe tărâmul lui Nārāyaṇa.

ॐ नमः शिवं दुर्गां गणपतिं कार्तिकेयं दिनेश्वरम्[३]।
धर्मं गङ्गां च तुलसीं राधां लक्ष्मीं सरस्वतीम्॥५०॥

50. oṁ Închinare pentru Cel binevoitor (Śiva), Cea inaccesibilă/teribilă (Durgā),
Domnul cohortelor (Gaṇapati), Kārtikeya, Domnul zilei (Dineśvara),
Justiția (Dharma), Cea iute mergătoare (Gaṅgā), Tulasī,
Prosperitatea (Rādhā), Norocul (Lakṣmī), Elocvența (Sarasvatī).

नामान्येतानि भद्राणि जले स्नात्वा च यो जपेत्।
वाञ्छितं च लभेत्सोऽपि दुःस्वप्नः [४]शुभवान्भवेत्॥५१॥

51. Cel care, făcând baie în apă,
Repetă aceste nume de bun augur (*bhadra*),
Acela, desigur, dobândește ceea ce este dorit,
Iar visul rău (*duḥsvapna*) devine de bun augur (*śubhavat*)[1].

[१]०कृत्यो॥ [२]०वन्ध्या॥ [३]गणेश्वरम्॥ [४]सुस्वप्नः॥

1 Var. n. ४: „vis bun (*susvapna*)".

ॐ ह्रीं [श्रीं] क्लीं [१]पूर्वदुर्गातिनाशिन्यै महामायायै स्वाहा।
कल्पवृक्षो हि लोकानां मन्त्रः सप्तदशाक्षरः॥५२॥

52. „OṂ HRĪṂ ŚRĪṂ KLĪṂ! Fie către Marea Māyā,
Distrugătoarea nenorocirilor de mai înainte!"
Mantra [aceasta] de șaptesprezece silabe[1]
Este arborele ce împlinește dorințele (*kalpa-vṛkṣa*) oamenilor.

शुचिश्च दशधा जप्त्वा दुःस्वप्नः [२]सुखवान्भवेत्।
शतलक्षजपेनैव मन्त्रसिद्धिर्भवेन्नृणाम्॥५३॥

53. Cel pur, repetând de zece ori,
Visul rău (*duḥsvapna*) devine de bun augur (*śubhavat*)[2].
Pentru oameni desăvârșirea (*siddhi*) prin *mantra*
Este printr-o repetare de o sută ori o sută de mii de ori.

सिद्धमन्त्रस्तु[३] लभते सर्वसिद्धिं च वाञ्छिताम्।
ॐ नमो मृत्युंजयायेति स्वाहान्तं लक्षधा जपेत्॥५४॥

54. Ce care obținut desăvârșirea *mantrei*
Dobândește toate desăvârșirile (*siddhi*) și ceea ce este dorit.
„OṂ - Închinare lui Celui care a învins moartea (Mṛtyuṃjaya)!"
Terminată cu „Fie (*svāhā*)!" – trebuie repetată de o sută de mii de ori,

दृष्ट्वा च मरणं स्वप्ने शतायुश्च भवेन्नरः।
पूर्वोत्तरमुखो भूत्वा स्वप्नं प्राज्ञे प्रकाशयेत्॥५५॥

55. Văzând moartea (*maraṇa*) în somn (*svapna*)
Omul ajunge la o sută de ani.
Fiind cu fața către est sau nord,
Trebuie să împărtășească visul celui înțelept (*prājña*),

काश्यपे दुर्गते नीचे देवब्राह्मणनिन्दके।
मूर्खे चैवानभिज्ञे च न च स्वप्नं प्रकाशयेत्॥५६॥

56. Și să nu împărtășească visul
Unui *kāśyapa*, unui nenorocit, unui om josnic,
Celui care îi calomniază pe zei și pe brāhmaṇi,
Prostului și, de asemenea, celui ne-știutor.

---

[१]पूर्वम्॥ [२]सुस्वप्नः॥ [३]च॥

---

1 Șaptesprezece silabe: HRĪṂ KLĪṂ PŪ-RVA-DU-RGA-TI-NĀ-ŚI-NYAI MA-HĀ-MĀ-YĀ-YAI SVĀ-HĀ sau OṂ HRĪṂ ŚRĪṂ KLĪṂ PŪ-RVA-DU-RGA-TI-NĀ-ŚI-NYAI MA-HĀ-MĀ-YĀ-YAI.

2 Var. n. २: „vis bun (*susvapna*)".

अश्वत्थे गणके विप्रे पितृदेवासनेषु च।
आर्ये च वैष्णवे मित्रे दिवा स्वप्नं प्रकाशयेत्॥५७॥

57. Să împărtășească visul în timpul zilei
La un arbore *aśvattha*[1] astrologului sau unui *brāhmaṇa*,
Iar la locul/altarul (*āsana*) strămbunilor și zeilor (*pitṛ-deva*)
Celui nobil (*ārya*), vișnuitului ori prietenului (*mitra*).

इति ते पुण्यमाख्यातं[१] कथितं पापनाशनम्।
धन्यं यशस्यमायुष्यं किं भूयः श्रोतुमिच्छसि॥५८॥

58. Astfel ți-a fost povestită această virtuoasă relatare
Care este distrugătoarea păcatelor (*pāpa*),
Dăruitoare de bogăție, faimă și viață lungă.
Ce altceva mai dorești să asculți?

इति श्रीब्रह्मवैवर्ते महापुराणे श्रीकृष्णजन्मखण्डे नारायणनारदसंवादे
श्रीभगवन्नन्दसंवादे दुःस्वप्नकथनं[२] नाम द्व्यशीतितमोऽध्यायः॥

Astfel a fost al 82-lea capitol numit *Relatare despre visele nefaste*,
în dialogul dintre Nārāyaṇa și Nārada, în dialogul dintre venerabilul Domn și Nanda,
din partea a doua a secțiunii despre nașterea venerabilului Kṛṣṇa
în venerabila *Brahma-vaivarta-mahāpurāṇa*.

[१] आख्यानम्॥ [२] ०वर्णनम्॥

1 *Aśvattha*: *Ficus religiosa* L.

Glosar

–***āḍhakī***: *Cajanus cajan* (L.) Huth;

–***adhvaśalya***: *Achyranthes aspera* L.;

+***a(ga/gu)ru***: *Aquilaria* Lam.; *Aquilaria malaccensis* Lam.; *Amyris balsamifera* L.;

+***āmalaka***: *Phyllanthus emblica* L.; *Justicia gendarussa* Burm. f.;

+***āmra***: mango/manghier, *Mangifera indica* L.;

–***ārdraka***: *Zingiber officinale* Roscoe;

–***arjuna***: *Terminalia arjuna* (Roxb.) Wight & Arn.;

–***arka***: *Calotropis gigantea* (L.) Dryand; *Calotropis procera* (Aiton) W.T. Aiton;

–***aruṇa***: *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

–**Arundhatī**: Alcor (astru de mărimea a cincea din constelația Ursa Mare); Venus (ca soție a lui Vasiṣṭha);

–***asana***: *Terminalia elliptica* Willd.;

+/–***aśoka***: *Saraca asoca* (Roxb.) Willd.;

+***aśvattha***: *Ficus religiosa* L.;

–***badar(a/ī)***: jujuba, *Ziziphus jujuba* Mill.; *Gossypium arboreum* L.; *Mucuna pruriens* (L.) DC.;

–***baka***: *Sesbania grandiflora* (L.) Poir.;

+***bakula***: *Mimusops elengi* L.;

–***bāṇa***: *Terminalia elliptica* Willd.; *Tripidium bengalense* (Retz.) H. Scholz;

–***bandhūka***: *Terminalia elliptica* Willd.; *Pentapetes phoenicea* L.;

–***bheka***: broască;

+***bhujaga***: „merge pe pământ”, șarpe;

+***bilva***: *Aegle marmelos* (L.) Corrêa;

–***buk*[*k*]*asa***: planta de indigo, *Indigofera tinctoria* L.;

+***cakoraka***: potârniche roșie, *Alectoris chukar* J.E. Gray sau *Alectoris rufa* Linn.;

+***cakravāka***: *Tadorna ferruginea* Pallas;

campaka: *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre (champaka);

–***caṇaka***: năut, *Cicer arietinum* L.;

+***candana***: santal, *Santalum album* L., *Pterocarpus santalinus* L.f.; *Crocus sativus* L.;

+***cāṣa***: *Cyanocitta cristata* Linn., *Coracias benghalensis* Linn.;

+***cātaka***: *Cucculus melanoleucus*;

+***dāḍim*[*b*]*a***: rodiu, *Punica granatum* L.;

+***daṁśa***: insectă care înțeapă;

–***daṃṣṭrin***: [animal] cu colți; mistreț; hienă; șarpe;

–***darbha***: *Imperata cylindrica* (L.) P. Beauv.;

+***dhātrī***: amla, coacăz indian, *Phyllanthus emblica* L.;

–**Dhruva**: „stea polară” (actual Alpha Ursae Minoris – α UMi);

+***dūrva***: *Cynodon dactylon* (L.) Pers.;

–***dvipa***: „bea de două ori”, elefant;

+***elā***: *Elettaria cardamomum* (L.) Maton. (cardamom mic); *Alpinia oxyphylla* Miq.;

–***grāha***: animal rapace marin (crocodil, rechin, șarpe, hipopotam etc.);

–***granthi***: *Angelica glauca* Edgew., *Leonotis nepetifolia* (L.) R.Br.;

guḍa: melasă, zahăr candel; *Euphorbia antiquorum* L.; *Bombax ceiba* L.;

–***guggul(a/u)***: bdellium, rășina arborilor *Commiphora madagascariensis* Jacq. & *Commiphora wightii* (Arn.) Bhandari;

–***guñjā***: *Abrus precatorius* L.;

haridrā: turmeric, *Curcuma longa* L.;

–***harītakī***: haritaki, *Terminalia chebula* Retz.;

–***hiṅgu***: hing, *Ferula assa-foetida* L.;

–***hintāla***: curmalul de mangrove/mlaștină, *Phoenix paludosa* Roxb.; *Cycas circinalis* L.;

–***hrīvera***: *Chrysopogon zizanioides* (L.) Roberty; *Pavonia odorata* Willd;

+***ikṣulatā***: *Batatas paniculata* (L.) Choisy;

–***jalūka***: lipitoare;

–***jambīra***: lămâie, *Citrus* × *limon* (L.) Osbeck; *Citrus medica* Linn.; *Origanum majorana* L.;

–***jamb*(*u*/*ū*)**: *Syzygium cumini* (L.) Skeels (prun malabar); *Pandanus odorifer* (Forssk.) Kuntze; *Syzygium jambos* L. (Alston); *Premna herbacea* Roxb.; *Syzygium caryophyllatum* (L.) Alston; *Syzygium fruticosum* (Roxb.) DC.; *Syzygium nervosum* A. Cunn. ex DC.; *Syzygium rubicundum* Wight & Arn.

–***jambuka***: şacal;

–***japā***: *Hibiscus* × *rosa-sinensis* L.;

+***jāti***: *Myristica fragrans* Houtt. (nucşoară);

+***jātiphala***: fructul de nucşoară;

jātī: *Jasminum grandiflorum* L. (iasomie spaniolă/uriaşă); *Jasminum officinale* L.;

–***jhillīkā***: greier;

+***kadalī***: *Musa acuminata* Colla.

–***kadamba***: *Neolamarckia cadamba* (Roxb.) Bosser (cadamba); *Adina cordifolia* (Roxb.) Hook. f. & Benth.; *Andropogon serratus* Thunb.; *Andropogon caricosus* L.; *Corallocarpus epigaeus* (Rottler) Benth. & Hook. f. ex C.B. Clarke; *Curcuma longa* Carl Linn.; *Mitragyna parvifolia* (Roxb.) Korth; *Stephegyne parvifolia* (Roxb.) Korth; *Sinapis alba* L.;

–***kāliṅga***: specie de castravete, *Cucumis utilissimus* Roxb.; specie de dovlecel, *Benincasa hispida* (Thunb.) Cogn.;

+***kamala***: lotus, *Nelumbo nucifera* Gaertn.;

–***kaṇā***: piper lung, *Piper longum* L.;

+***kanaka***: *Mesua ferrea* L., *Datura stramonium* L., *Euphorbia thomsoniana* Boiss., *Senna sophera* (L.) Roxb, *Butea monosperma* (Lam.) Taub., *Santalum* L.; *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre; *Bauhinia variegata* (L.) Benth.;

–***kāñcana***: *Mesua ferrea* L.; *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre; *Ficus racemosa* L.; *Bauhinia variegata* (L.) Benth.; *Datura metel* L.; *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.; *Premna serratifolia* L. etc.;

–***kapiñjala***: potârniche (*Perdix perdix* Linn.), cuc (*Cuculus melanoleucus* sau *Clamator jacobinus* Boddaert), vrabie; cocoş sălbatic; *cātaka* (*Clamator jacobinus* Boddaert); *tittiri* (*Francolinus francolinus* Linn.);

+***kapittha***: *Feronia elephantum* Corrêa (mărul elefantului); *Limonia acidissima* L.;

–***karabha***: cămilă;

–***karañja***: *Pongamia pinnata* (L.) Pierre; *Guilandina bonduc* L.; *Caesalpinia crista* L.; *Caesalpinia jayabo* M. Gómez; *Clerodendrum indicum* (L.) Kuntze; *Eclipta alba* (L.) Hassk.; *Galedupa indica* Lam.; *Holoptelea integrifolia* (Roxb.) Planch.; *Sphagneticola calendulacea* (L.) Pruski;

–***karavīra***: *Nerium oleander* L.;

–***karīra*[*ka*]**: *Capparis decidua* (Forssk.) Edgew.; *Capparis spinosa* Linn.;

–***karkaṭī***: pepenele galben, *Cucumis melo* L.; castravete, *Cucumis sativus* L.

–***karṇikārā***: *Pterospermum acerifolium* (L.) Willd.; *Cassia fistula* L.;

–***karpara***: smochinul în ciorchine, *Ficus racemosa* L.;

–***kārpāsa***: bumbac, *Gossypium herbaceum* L.;

+***karpūra***: camfor *Camphora officinarum* Nees, *Dryobalanops aromatica* Gaertn. f., nom cons.; *Cinnamomum verum* J. Presl; *Blumea balsamifera* (L.) DC.; *Limnophila gratioloides* R.Br. etc.

+***karuṇī/karaṇī/kariṇī***:

kesara: *Mesua ferrea* L. (mesua); *Mimusops elengi* L., *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

ketakī: *Pandanus odorifer* (Forssk.) Kuntze;

khadira: *Acacia catechu* (L.f.) Willd. (calități astringente; folosit în igiena orală etc.); *Senegalia catechu* (L.f.) P.J.H. Hurter & Mabb.; *Senegalia pennata* (L.) Maslin; *Senegalia senegal* (L.) Britton; *Acacia suma* (Roxb.) Kurz ex Brandis; *Senegalia chundra* (Roxb. ex Rottler) Maslin.;

–***khala***: pseudo-mangoştan, *Garcinia xanthochymus* Hook. f. ex T. Anderson; *Datura stramonium* L.;

–***khara***: măgar; catâr; vultur pescar; stârc; cioară;

–***kharjūr*(*a*/*ī*)**: curmal argintiu/indian/sălbatic, *Phoenix sylvestris* (L.) Roxb.;

–***kīcaka***: bambus, trestie, stuf, *Phragmites karka* (Retz.) Trin. ex Steud.;

–***kiṁpāka***: *Trichosanthes tricuspidata* Lour.; *Strychnos nux-vomica* L.;

–***kiṁśuka***: *Butea monosperma* (Lam.) Taub.;

+***kīṭaka***: vierme, insectă [mică];

–***koradūṣaka***: *Paspalum scrobiculatum* L.;

–***kovidāra***: unul dintre arborii din paradis; *Bauhinia variegata* (L.) Benth.; *Bauhinia purpurea* L.;

+***kramuka***: *Areca catechu* L., *Morus indica* L.;

+***krauñca***: ștârc, *Ardea jaculator* Buch; culic mare, *Numenius arquata* Linn.

–***kṛkavāku***: cocoș, păun;

–***kroṣṭu***: șacal;

+***kṛṣṇāgaru***: aloe neagră, *Aquilaria malaccensis* Lam.;

–***krūra-karman***: animal/pasăre de pradă/răpitoare;

+***kṣīra-druma/-vṛkṣa***: arbore cu sevă lăptoasă (*nyagrodha*, *uḍumbara*, *aśvattha*, *madhūka* etc.);

–***kulattha***: fasole dolic, *Macrotyloma uniflorum* (Lam.) Verdc.;

–***kumbhīra***: crocodil;

+***kunda***: *Jasminum multiflorum* (Burm. f.) Andrews (iasomie indiană, kunda);

+***kuṅkuma***: șofran, *Crocus sativus* L.;

–***kaṇṭakin***: „cu ștpini”, *Senegalia catechu* (L.f.) P.J.H. Hurter & Mabb., *Meyna ștpinosa* Roxb. ex Link, *Ziziphus jujuba* Mill.;

–***kukkura***: câine;

+***kura(b/v)aka***: *Amaranthus cruentus* L., *Barleria crișțata* L.;

–***kuraṇṭaka***: *Barleria prionitis* L.; *Marsilea quadrifolia* L.;

–***kūrma***: țeștoasă;

kuśa: *Desmoștachya bipinnata* (L.) Stapf. (iarba kuśa);

–***kuṭaja***: *Wrightia antidysenterica* (L.) R.Br.; *Holarrhena pubescens* Wall. ex G. Don; *Cleiștanthus collinus* (Roxb.) Benth. ex Hook. f.; *Wrightia tinctoria* (Roxb.) R.Br., Mem. Wern. Soc. 173; *Wrightia arborea* (Dennșt.) Mabb.;

–***lakuca***: *Artocarpus lacucha* Buch.-Ham. (jack);

–***laṭvā***: *Carthamus tinctorium* L.; *Pongamia pinnata* (L.) Pierre; *Sphagneticola calendulacea* (L.) Pruski;

+***lavalī***: *Phyllanthus acidus* (L.) Skeels (arborele de agrișe); vezi și *lavanī*;

+***lavaṁga***: *Syzygium aromaticum* (L.) Merr. & L.M. Perry (cuișoare);

–***limp(a/ā)ka***: lime, *Citrus* × *aurantiifolia* (Chriștm.) Swingle; lămâi;

–***madana***: *Meyna ștpinosa* Roxb. ex Link; *Datura ștramonium* L.; *Vigna radiata* (L.) R. Wilczek; *Senegalia catechu* (L.f.) P.J.H. Hurter & Mabb. etc.;

–***madgu***: pasăre acvatică (cormoran etc.); o ștpecie de șarpe;

+***madhūka***: *Madhuca longifolia* (J. Konig) J.F. Macbr.; *Diploknema butyracea* (Roxb.) H.J. Lam; *Glycyrrhiza glabra* L.;

–***mahiṣa***: bivol;

–***makara***: monștru marin fabulos; rechin, crocodil;

+***makṣikā***: muscă;

–***makuṣṭa***: *Vigna aconitifolia* (Jacq.) Marechal;

+***mānava***: om, persoană;

+***marica***: piper negru, *Piper nigrum* L.; *Capsicum frutescens* L., *Origanum majorana* L., *Ocimum* L., *Strychnos potatorum* L.f.;

–***mārjāra***: pisică;

+***māṣa***: fasole neagră, *Vigna mungo* (L.) Hepper;

+***maśaka***: țânțar;

+***mātaṅga***: elefant;

–***matkuṇa***: purice;

–**Mātṛ-maṇḍala**: „cercul/conștelația mamelor”, conștelația Boar;

+***mātuliṅga***: lămâi, *Citrus medica* L.;

–***meṣa***: oaie;

+***mṛdvīkā***: viță-de-vie, *Vitis vinifera* L.;

–***mṛga***: animal sălbatic; antilopă;

+***mṛgapati***: „domnul animalelor”, leu, tigru;

+***mucukunda***: *Pterospermum suberifolium* (L.) Willd.;

+***mudga***: fasole mung, *Vigna radiata* (L.) R. Wilczek, *Vigna mungo* (L.) Hepper;

+***mūrvā***: *Sansevieria roxburghiana* Schult. & Schult. F.;

+***nāga***: *Mesua ferrea* L.; *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

+***nāgakesara***: *Mesua ferrea* L.;

–***nakhin***: „cu gheare/unghii”, animal cu gheare (leu, tigru etc.);

+***nā(l/r)ikela***: *Cocos nucifera* L. (nuca/arborele de cocos);

+***nāraṅga***: *Citrus* × *sinensis* L.;

+***nava-mallikā***: *Jasminum sambac* (L.) Aiton.;

–***nicula***: *Barringtonia acutangula* (L.) Gaertn.; *Calamus rotang* L.;

–***ni***[*r*]***digdhikā***: *Solanum surattense* Burm. F.;

–***nīlikā***: *Blyxa octandra* (Roxb.) Planch. ex Thwaites, *Indigofera tinctoria* L., *Nyctanthes arbor-tristis* L., *Vitex negundo* L.;

–***nimba***: *Azadirachta indica* A. Juss. (neem);

–***nīvāra***: orez sălbatic;

+***nyagrodha***: banianul, *Ficus benghalensis* L., *Opuntia ficus-indica* (L.) Mill.;

–***palāśa***[***ka*** :] *Butea monosperma* (Lam.) Taub. (arborele papagal);

–***panasa***: *Artocarpus integer* (Thunb.) Merr. (fructul de Jack); *Artocarpus heterophyllus* Lam.;

+***pāṇḍura***: *Terminalia anogeissiana* Gere & Boatwr.; *Andropogon distachyos* L.; *Wrightia antidysenterica* (L.) R. Br.;

–***paṅkaja***: *Nelumbo nucifera* Gaertn.;

+***pārāvata***: turturică, porumbel de stâncă, *Streptopelia turtur* Linn. sau *Columba livia* Gmelin, JF;

–***pāribhadra***: *Erythrina corallodendron* L.; *Azadirachta indica* A. Juss.; *Cedrus deodara* (Roxb.) G. Don; *Pinus roxburghii* Sarg.;

–***pārijāta***: *Nyctanthes arbor-tristis* L. (arborele trișteții); *Erythrina variegata* L., *Rhododendron arboreum* Sm.;

+***pāṭala***: *Stereospermum chelonoides* DC., *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

–***paṭol***(***a/ī***): soi de castravete, tărtăcuță ascuțită, *Trichosanthes dioica* Roxb.;

–***payas***: orice fluid/suc; lapte; apă; spermă; putere, virilitate; noapte;

+***phaṇi***: șarpe;

+***pika***: cuc, *Cuculus indicus* Cabanis & Heine;

–***pīlu***[***ka***]: *Careya arborea* Roxb.; *Salvadora persica* L.; *Tripidium bengalense* (Retz.) H. Scholz;

–***piṇyāka***: prăjitură cu ulei; asafoetida, hing; tămâie; șofran;

+***plakṣa***: *Ficus lacor* Buch.-Ham., *Ficus tsjahela* Burm. f., *Ficus arnottiana* (Miq.) Miq., *Ficus glabella* Blume, *Ficus virens* Aiton, *Thespesia populnea* (L.) Sol. ex Corrêa;

–***plavaṅgama***: maimuță;

+***potakī***: *Copsychus malabaricus macrourus*, Gmelin, JF;

–***potrin***: [animal] cu bot; mistreț; porc sălbatic;

–***priyaka***: *Neolamarckia cadamba* (Roxb.) Bosser; *Terminalia elliptica* Willd.;

–***priyaṅgu***: mohor, *Setaria italica* (L.) P. Beauvois; *Aglaia odorata* Lour.; *Sinapis alba* L.; *Piper longum* L.; *Crocus sativus* L. etc.;

+***puṁnāga***: *Mallotus philippensis* (Lam.) Muell. Arg.;

+***rājādana***: *Buchanania lanzan* Spreng., *Manilkara kauki* (L.) Dubard, *Butea monosperma* (Lam.) Taub., *Manilkara hexandra* (Roxb.) Dubard.;

+***rakta-gandha***[***ka***]: „parfum roșu”; smirnă; *Jasminum bignoniaceum* Wall. & G. Don;

–***rāsabha***: măgar;

–***ṛkṣa***: urs;

+***rodhra***: *Symplocos Racemosa* Roxb.;

–***rohita***: *Tecomella undulata* (Sm.) Seem.; *Aphanamixis polystachya* (Wall.) R.N. Parker;

–***rohītaka***: *Andersonia rohituka* Roxb.;

+***sahakāra***: mango, *Mangifera indica* L.;

+***śaivala***: plante acvatice, *Blyxa octandra* (Roxb.);

–***śakuni***: pasăre mare (rău vestitor); vultur, șoim, uliu, cioară, corb;

–***śāla***: *Shorea robusta* Roth.; *Vatica robusta* (C.F. Gaertn.) Steud.; *Artocarpus lacucha* Buch.-Ham.;

–***śalabha***: lăcustă;

+***śāli***: *Oryza sativa* L. (orez);

–***śālmali***: *Bombax ceiba* L. / *Salmalia malabarica* (DC.) Schott & Endl. (arborele de bumbac; floarea este comestibilă);

–***śamī***: *Prosopis cineraria* (L.) Druce; *Mimosa suma* Roxb.; *Baccharoides anthelmintica* (L.) Moench; *Senegalia polyacantha* (Willd.) Seigler & Ebinger;

–***saṅgaraka***: *v. śamī*;

–***saptadala***: „șapte frunze/petale”, *Alstonia scholaris* (L.) R.Br.;

+***śarabha***: cămilă, lăcustă, căprioară, animal fantastic cu opt picioare;

+***sārasa***: cocor, *Ardea cinerea* Linn.;

+***sārikā***: *Acridotheres tristis* Linn.;

+***ṣaṣṭika***: cereale recoltate la 60 de zile (orez, mei etc.);

+***śata-pattrī***: [trandafir cu] „o sută de petale”, *Rosa* × *centifolia* L.;

–***sauvarcala***: sare neagră/sochal (preparat prin fierberea sodei cu *Phyllanthus emblica* L.), folosită în tratarea indigestiilor;

–***śelu***: *Cordia myxa* L.;

+***siddhārthaka:*** muștar alb, *Brassica rapa* L.; *Brassica juncea* (L.) Czern; *Rhamphospermum nigrum* L. Al-Shehbaz; *Eruca sativa* Mill.;

–***śilīndhra***: bananier, *Musa* × *paradisiaca* L.;

–***śiṁśapā***: *Dalbergia sissoo* Roxb.; *Saraca asoca* (Roxb.) Willd.;

+***śirīṣa***: *Albizia odoratissima* (L.f.) Benth, *Albizia lebbeck* (L.) Benth.;

+***śitikaṇṭha***: păun, *Pavo cristatus* Linn.;

–***snuhī***: *Euphorbia antiquorum* L.; *Euphorbia ligularia* Roxb.; *Euphorbia neriifolia* L.;

–***śobhāñjana***: *Moringa pterygosperma* Gaertn.; *Moringa concanensis* Nimmo ex Dalzell & A. Gibson; *Moringa moringa* Millsp.;

+***śrīcandana***: santal, *Santalum album* L., *Berberis asiatica* Roxb. ex DC., *Biancaea sappan* (L.) Tod., *Crocus sativus* Linné, *Pterocarpus santalinus* L.f.;

–***śṛgāla***: șacal;

+***śrītaru***: sfântul/venerabilul arbore, *Ficus religiosa* L.;

–***śṛṅgin***: [animal] cu coarne/corn, cu colți; taur, elefant;

+***śuka***: dovlecelul amar, *Momordica charantia* L.; papagal, *Psittaciformes* Wagler;

–***(s/ś)ūkara***: mistreț, porc;

–***śunaka***: câine;

+***surabhi***: plăcut mirositor; celebru; virtuos; prieten; parfum; *Magnolia champaca* (L.) Baill. ex Pierre; *Neolamarckia cadamba* (Roxb.) Bosser; *Boswellia* Roxb. ex Colebr.; *Juniperus thurifera* L.; *Prosopis cineraria* (L.) Druce; *Mimosa suma* Roxb.; vacă; numele unei vaci mitologice, fiica lui Dakșa și soția lui Kaśyapa și mama vitelor; pământ; sulf; aur;

–***(s/ś)ūraṇa***: batat picior de elefant, *Amorphophallus paeoniifolius* (Dennst.) Nicolson; *Oroxylum indicum* (L.) Benth. ex Kurz;

+***śvāpada***: animal sălbatic; tigru;

+***śveta-karavīra***: leandru alb, *Nerium oleander* L. (*indicum* Mill.);

–***śyāmāka***: *Echinochloa frumentacea* Link;

–***śyena***: șoim;

–***taila***: ulei [de susan]; tămâie;

–***tāla***: palmier, *Borassus flabellifer* L.;

+***tāmbūlī***: *Piper betle* L.;

–***tila***: susan, *Sesamum indicum* L.;

+***tilaka***: *Symplocos* Jacq.;

–***timiṅgila***: monstru marin; pește/animal care înghite oceanul/pește (*timi*);

–***tiniṅśa***: *Ougeinia oojeinensis* (Roxb.) Hochr.;

–***tittira***: potârniche;

–***tumba***: tigvă, tărtăcuță, *Lagenaria siceraria* (Molina) Standl.;

–***tumb*[*in*]*ī***: *v. tumba*;

–***tuṇḍikā***: dovlecel cățărător, *Coccinia grandis* (L.) Voigt;

+***tura*[*ṅ*]*ga***: „merge patru membre”, cal;

+***udumbar(a/ī)***: *Ficus racemosa* L. (ficusul cu ciorchini);

–***uṣtra***: cămilă; bivol; taur cu cocoașă; *Dolichandrone spathacea* (L.f.) Seem.;

–***valla***: schinduf, *Trigonella foenum-graecum* L.;

–***vānara***: maimuță;

–***vanaspati***: „stăpânul pădurii”, banian, *Ficus benghalensis* L.; *Stereospermum chelonoides* DC.; planta de *soma*;

–***vañjula***: *Ougeinia oojeinensis* (Roxb.) Hochr.; *Saraca asoca* (Roxb.) Willd.; *Calamus rotang* L.; *Hibiscus mutabilis* L.;

–***vetasa***: ratan (*Calamus rotang* L.); *Citrus medica* L.; *Salix caprea* L.;

–***vibhītaka***: *Terminalia bellirica* (Gaertn.) Roxb.;

+***vicakila***: *Jasminum sambac* (L.) Aiton, *Tetradymia spinosa* Hook. & Arn., *Vanguiera Spinosa* L.;

+***vihaga***: „merge prin atmosferă”, pasăre; săgeată; aștre;

–***vrīhi***: orez;

–***vṛka***: lup;

+***vṛṣabha***: taur;

+***vṛścika***: scorpion;

–***vyāghra***: tigru;

–***vyāla***: elefant nărăvaș; animal de pradă; șarpe; leu, tigru, leopard;

–***yūkā***: păduche;

+***yūthī***: *Jasminum auriculatum* Vahl, *Gomphrena globosa* L.;

Bibliografie

2024. *Brahmavaivartapurāṇa - dvitīya bhāga* (*śrīkṛṣṇajanmakhaṇḍa*). Vārāṇasī: Caukhambā Kṛṣṇadāsa Akādamī.